

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Марія ШУЛЯКОВА, 1994 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2017 році Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова за спеціальністю лікувальна справа.

Аспірантка кафедри психіатрії, наркології та психотерапії заочної форми навчання у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова МОЗ України, м. Вінниця. Не працює.

Виконала акредитовану освітньо-наукову програму ОП 37243
Медицина (222 Медицина).

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора ЗВО
Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова
МОЗ України, м. Вінниця № 117 від 26 червня 2026 року у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої
ради:

Олександра БЕЛОВА, доктора медичних наук,
професора, в.о. директора Навчально-наукового
інституту психології та ментального здоров'я
Вінницького національного медичного
університету ім. М. І. Пирогова;

Рецензентів: Валентини ЧОРНОЇ, доктора медичних наук, доцента, директора Навчально-наукового інституту медсестринства Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова; Наталії ОРДАТІЙ, доктора філософії, доцента закладу вищої освіти кафедри медичної психології та психіатрії Навчально-наукового інституту психології та ментального здоров'я Вінницького національного медичного університету ім. М. І.

Пирогова;

Офіційних опонентів: Ірини ПНЧУК, доктора медичних наук, професора, директора Інституту психіатрії Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Вікторії ОГОРЕНКО, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри психіатрії, наркології і медичної психології факультету медицини, терапії та реабілітації Дніпровського державного медичного університету

на засіданні 26 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» Марії ШУЛЯКОВІЙ на підставі публічного захисту дисертації «Психоедукація у підвищенні ефективності лікування неспсихотичних психічних розладів в учасників бойових дій» за спеціальністю 222 «Медицина».

Дисертацію виконано у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова МОЗ України, м. Вінниця.

Науковий керівник: Наталія РАЦИБОРИНСЬКА-ПОЛЯКОВА, кандидат медичних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри психіатрії наркології та психотерапії Навчально-наукового інституту психології та ментального здоров'я Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень, у яких представлено теоретичне обґрунтування і запропоновано нове вирішення актуальної задачі сучасної психіатрії щодо підвищення ефективності лікування неспсихотичних психічних розладів в учасників бойових дій шляхом застосування психоедукації як інструменту залученості і підвищення прихильності до терапії. У роботі встановлено клініко-феноменологічні особливості неспсихотичних психічних розладів в учасників

бойових дій, визначено взаємозв'язки афективного і постстресового реагування, психофункціонального стану та когнітивного функціонування у генезі психопатологічних проявів, виявлено предиктори психопатологічних порушень і визначено шляхи підвищення ефективності лікувальних заходів, а також розроблено програму психоедукаційних заходів для підвищення ефективності комплексного лікування учасників бойових дій з непсихотичними психічними розладами. Результати дисертаційного дослідження мають вагомe значення для розвитку теоретичних знань про патогенетичні і патопсихологічні механізми непсихотичних психічних розладів в учасників бойових дій, а також для удосконалення підходів до лікування непсихотичних психічних розладів в учасників бойових дій шляхом інтеграції структурованої психоедукаційної програми до комплексу лікувальних заходів, що має істотне значення для охорони здоров'я, зокрема, для психіатрії.

Здобувачка має 8 наукових публікацій за темою дисертації, з яких 3 наукові публікації відповідають вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (усі 3 статті вийшли у виданні, включеному на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України категорії «Б»).

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Шулякова М. І., Рациборинська-Полякова Н. В. (2024). Вплив хронічного стресу на організм людини та роль психоедукації у редукції його проявів. Психосоматична медицина та загальна практика, том 9 №1, 1-6 (*фахове видання України*).

2. Шулякова М. І. (2025). Сучасні виклики в системі охорони психічного здоров'я та роль психоедукації у їх подоланні. Психосоматична медицина та загальна практика, том 10 №4, 1-5 (*фахове видання України*).

3. Шулякова М. І. (2026). Феноменологічна структура психічних порушень в учасників бойових дій. Психосоматична медицина та загальна практика, том 11 №1, 1-9 (*фахове видання України*).

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Голова – Олександр БЕЛОВ, доктор медичних наук, професор, в.о. директора Навчально-наукового інституту психології та ментального здоров'я Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, без зауважень;

Рецензент – Валентина ЧОРНА, доктор медичних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту медсестринства Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, без зауважень;

Рецензент – Наталія ОРДАТІЙ, доктор філософії, доцент закладу вищої освіти кафедри медичної психології та психіатрії Навчально-наукового інституту психології та ментального здоров'я Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, без зауважень;

Опонент – Ірина ПІНЧУК, доктор медичних наук, професор, директор Інституту психіатрії Київського національного університету імені Тараса Шевченка, без зауважень;

Опонент – Вікторія ОГОРЕНКО, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології і медичної психології факультету медицини, терапії та реабілітації Дніпровського державного медичного університету, зауваження: «Із зауважень до змісту роботи можна зазначити відносно нетривалий період спостереження за пацієнтами після проведеної психоедукаційної програми, а також обмежений опис організаційних та ресурсних обмежень запропонованої програми. Також доцільним було б провести гендерну та вікову стратифікацію обстежених пацієнтів, врахувати тривалість перебування у зоні бойових дій та особливості бойової травми. У дисертаційній роботі також наявні окремі стилістичні неточності та описки.

Водночас необхідно наголосити, що ці зауваження не зменшують наукової та практичної цінності, і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи».

Результати відкритого голосування: «За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Марії ШУЛЯКОВІЙ ступінь доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова
разової спеціалізованої вченої ради

Олександр БЕЛОВ